চুকাফা আৰু অহোম ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠা

অহোমসকল, দক্ষিণ-পূৰ্ব এছিয়াৰ মহান তাই বা থাই জাতিৰ শান শাখাৰ গৌৰৱান্বিত লোক, তেওঁলোকৰ উৎপত্তিৰ সন্ধান পায় ত্যাই-শান নামৰ এখন ভূমিত, যি মঙ্গোলিয়া আৰু চীনৰ উত্তৰে বৈ যোৱা তাৰিম নদীৰ পাৰত অৱস্থিত। খ্ৰীষ্টীয় পঞ্চম শতিকাত তেওঁলোকে ত্যাই-শানৰ পৰা চীনলৈ প্ৰব্ৰজন কৰে আৰু পিছত যুনানৰ মুংগ্ৰিমুংগ্ৰামলৈ যায়। সময়ৰ সৈতে তেওঁলোকে হুকং উপত্যকাৰ সমগ্ৰ অঞ্চলত বিস্তাৰিত হয়, কেইবাখনো ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে। এই ৰাজ্যসমূহৰ ভিতৰত সবাতোকৈ শক্তিশালী আছিল মাও শাখাৰ জনজাতিয়ে শাসন কৰা মুংমাও, যদিও মণিপুৰীসকলে ইয়াক পং ৰাজ্য বুলি উল্লেখ কৰিছিল, এই নামে কেতিয়াবা উপত্যকাৰ সকলো তাই-শান ৰাজ্যক বুজাইছিল। অহোমসকলে মুংগ্ৰিমুংগ্ৰামক তেওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষৰ জন্মভূমি বুলি গণ্য কৰে, য'ত তেওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষ খুনলাইৰ শাসন আছিল। খুনলাইৰ বংশৰ তৃতীয় ৰজাই ৰাজ্যখনক দুই ভাগত ভাগ কৰি দিছিল, মুংগ্ৰিমুংগ্ৰাম আৰু উচ্চ বৰ্মাৰ শিউলি নদীৰ পাৰত অৱস্থিত মাউলুং, তেওঁৰ দুই পুত্ৰৰ মাজত। মাউলুঙতেই ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত অহোম ৰাজ্যৰ দূৰদৰ্শী প্ৰতিষ্ঠাপক চুকাফাৰ জন্ম হৈছিল।

Ripun Doley

১২১৫ খ্ৰীষ্টাব্দৰ আশে-পাশে, এজন ভাইৰ সৈতে পাৰিবাৰিক বিবাদৰ ফলত চুকাফাই নতুন সম্ভাৱনাৰ সন্ধানত মাউলুং ত্যাগ কৰে। তেওঁৰ সৈতে আছিল কেইজনমান সম্ভ্ৰান্ত ব্যক্তি, কেইশ বছৰীয়া অনুগামী, দুটা হাতী, আৰু ৩০০ ঘোঁৰাৰ এটা সৈন্যদল। তেওঁৰ হাতিয়াৰৰ ভিতৰত আছিল তৰোৱাল, বৰশা, ধনু-কাঁড়, আৰু দহটা পৱিত্ৰ হেংদান তৰোৱাল। মুংকং বা মগাউংত (অসমীয়াসকলে যাক নাৰা ৰাজ্য বুলি জানিছিল) থমকি থকাৰ সময়ত চুকাফাই তাই-শানসকলৰ পূজনীয় দেৱতা চম-চেংৰ মূৰ্তি সংগ্ৰহ কৰিছিল বুলি কোৱা হয়। হুকং উপত্যকাৰে পাটকাই পৰ্বতমালালৈ যাত্ৰা কৰোঁতে তেওঁ পথৰ স্থানীয় জনজাতিসকলক বশ কৰিছিল। দৈখাম পাহাৰ পাৰ হৈ খামজাং নদী ভেলাত উঠি তেওঁ নন্যাং হ্ৰদৰ ওচৰত উপনীত হয়। ৰাঞ্চো, নক্তে আৰু তাংচা নাগাসকলে তেওঁৰ অগ্ৰগতিৰ প্ৰতিৰোধ কৰিছিল, কিন্তু চুকাফাই কূটনীতি আৰু নিৰ্মম জয়ৰ মিশ্ৰণেৰে তেওঁলোকক নিজৰ আধিপত্যৰ অধীনলৈ আনিছিল। তেওঁ দৈখাম আৰু পাটকাইৰ মাজৰ অঞ্চলক খামজাং নামৰ এখন প্ৰদেশত ৰূপান্তৰিত কৰি, এজন বিশ্বস্ত অনুগামীক শাসনকৰ্তা হিচাপে নিযুক্ত কৰে আৰু স্থানীয় উৎপাদনৰে কৰ আদায়ৰ নিৰ্দেশ দিয়ে।

চুকাফাই তাৰ পিছত দৈকাওৰাংলৈ, নটা পাহাৰৰ এটা সংগ্ৰহলৈ, অগ্ৰসৰ হৈ তাতৰ নাগাসকলক জয় কৰে। তাৰ পিছত তেওঁ নামৰূপ আৰু তিপামত উপনীত হয়, য'ত তেওঁ প্ৰথম মুখ্য কাৰ্যালয় স্থাপন কৰে। হুকং উপত্যকাৰ পৰা পাটকাই পৰ্বতমালালৈ বিস্তৃত যুদ্ধপ্ৰিয় জনজাতিসকলক বশ কৰিবলৈ তেওঁ ১৩ বছৰ সময় লৈছিল। এই স্থিতিস্থাপক, তথাপি প্ৰাক্-সভ্য জনজাতিসকলৰ বিৰুদ্ধে তেওঁৰ সফলতা কোনো সাধাৰণ কৃতিত্ব নাছিল। ইয়াৰ বাবে অক্লান্ত শক্তি, অদম্য সাহস, দুৰ্লভ দূৰদৰ্শিতা আৰু অতুলনীয় কূটনৈতিক দক্ষতাৰ প্ৰয়োজন আছিল— যিবোৰ গুণ চুকাফাৰ প্ৰচুৰ পৰিমাণে আছিল। তেওঁ শান্তিৰ প্ৰস্তাৱ আৰু ভয়ংকৰ শক্তিৰ প্ৰয়োগৰ মাজত নিপুণ সন্তুলন ৰক্ষা কৰিছিল, বিদ্ৰোহীসকলৰ বিৰুদ্ধে চৰম পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছিল, যেনে এজন ব্যক্তিক নিজৰ পুত্ৰৰ মাংস খাবলৈ বাধ্য কৰা। ১২২৮ চনত তেওঁ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত প্ৰৱেশ কৰে, বিভিন্ন স্থানত ঘূৰি ফুৰি ১২৫৩ চনত চৰাইদেওত স্থায়ীভাৱে বসতি স্থাপন কৰে। দিখৌ আৰু দিচাং নদীৰ মাজৰ অঞ্চলত বসবাস কৰা মৰাণ আৰু বৰাহীসকলক তেওঁ সমঝোতাৰ নীতিৰে প্ৰথমে নিজৰ পক্ষলৈ আনে, যদিও বিৰোধীসকলৰ প্ৰতি নিৰ্মম প্ৰতিশোধ গ্ৰহণ কৰে। চৰাইদেওত তেওঁ স্থায়ী ৰাজধানী প্ৰতিষ্ঠা কৰে, এই উপলক্ষে দুটা ঘোঁৰা বলি দি দেৱতাক সন্তুষ্ট কৰে।

Ripun Doley

চুকাফাই তেওঁৰ জয়সমূহৰ বিস্তাৰতকৈ সুসংহতকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছিল, আৰু তেওঁৰ সৈতে অহা সম্ভ্ৰান্তসকলৰ মাজৰ পৰা নিযুক্ত দুজন পৰামৰ্শদাতা, বুঢ়াগোহাঁই আৰু বৰগোহাঁইয়ে তেওঁক সহায় কৰিছিল। ১২২৮ চনত তেওঁ ইতিহাসকাৰসকলক সকলো ঘটনাৰ ৰেকৰ্ড ৰখাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে, যিয়ে অসমৰ ইতিহাস-লিখনৰ পৰম্পৰাৰ ভিত্তি স্থাপন কৰে— ভাৰতীয় ইতিহাসৰ বাবে এক অমূল্য অৱদান। উপত্যকাৰ জনজাতিসকলে তেওঁক গ্ৰহণ কৰিছিল কাৰণ তেওঁ এজন লুণ্ঠনকাৰী বিজেতা হিচাপে নহৈ, ভূমিৰ সন্ধানত অহা কৃষক জনগোষ্ঠীৰ নেতা হিচাপে আহিছিল। তেওঁ স্থানীয় কৃষকসকলৰ ভূমিৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ কৰা নাছিল, বৰঞ্চ নতুন বসতিৰ বাবে অঞ্চল মুকলি কৰিছিল আৰু কূটনৈতিকভাৱে স্থানীয় বাসিন্দাৰ সহযোগিতা লাভ কৰিছিল। ভোজৰ আয়োজন কৰি তেওঁ তেওঁলোকক একেলগে আহাৰ গ্ৰহণৰ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল, কৈছিল, “আহক, আমি পৰস্পৰৰ পৰিচয় লওঁ। আপোনালোক এই ভূমিৰ স্থানীয়, আমি দূৰৰ পৰা অহা অতিথি। আপোনালোকে আমাক আপোনাৰ লোকৰ সৈতে পৰিচয় কৰাই দিয়ক।” এই আহ্বানে তেওঁলোকৰ মন জয় কৰিছিল।

জনজাতিসকলৰ মাজত বাস কৰি, চুকাফাই তেওঁলোকৰ ভাষা শিকিছিল, তেওঁলোকৰ আচাৰ-অনুষ্ঠানক সন্মান কৰিছিল, তেওঁলোকৰ কন্যাসকলক বিয়া কৰাইছিল আৰু সাধাৰণ মানুহৰ দৰে মাটি চহিছিল। তেওঁ তেওঁলোকক নিজৰ সমাজত গ্ৰহণ কৰিছিল, সমান স্থান দিছিল আৰু বন্ধুৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। এখন অসমীয়া বুৰঞ্জীত তেওঁৰ চুটীয়া, বৰাহী আৰু মৰাণসকলৰ ক্ষমতাৰ প্ৰতি উচ্চ শ্ৰদ্ধাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে, যি তেওঁৰ নিজৰ অনুগামীসকলতকৈও অধিক আছিল। ইয়াৰ ফলত জনগোষ্ঠীৰ মিশ্ৰণ ঘটিছিল, কাৰণ নাৰাৰ পৰা আহোঁতে অহোমসকলে পত্নী নাছিল আৰু স্থানীয় কন্যাসকলক বিয়া কৰাইছিল, যাৰ ফলত মিশ্ৰ বংশৰ সন্তানৰ জন্ম হৈছিল। জনজাতিসকলে চুকাফাক দূৰৰ, কৰ আদায়কাৰী ৰজা বুলি নাভাবিছিল, বৰঞ্চ তেওঁক দক্ষ কৃষক, জ্যোতিষ গণনাত পাৰদৰ্শী, পানীৰ ঘনত্বৰ জ্ঞান থকা আৰু যুদ্ধৰ ঘোঁৰাৰ অধিকাৰী বুলি গণ্য কৰিছিল— এই গুণসমূহে তেওঁৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰমাণ কৰিছিল। তেওঁলোকে স্বেচ্ছাই তেওঁৰ সেৱা কৰিছিল, হাতী, জুইশলা, শাক-পাচলি, মৌ আদি যোগান ধৰিছিল আৰু তেওঁক দৈৱিক উৎপত্তিৰ ব্যক্তি বুলি সন্মান কৰিছিল। চুকাফাই তেওঁৰ ৰাজ্যখনক মুং-দুন-চুন-খাম বুলি নাম দিছিল, যাৰ অৰ্থ “সোণৰ বাগিচাৰে পৰিপূৰ্ণ দেশ,” তেওঁলোকৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমেৰে সমৃদ্ধ এই উৰ্বৰ ভূমিৰ প্ৰতীক।

Ripun Doley

শান বুৰঞ্জীসমূহে চুকাফাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ জয়ৰ বিষয়ে নীৰৱ হৈ আছে, কিন্তু মুংমাওৰ ৰজাৰ ভাই আৰু সেনাপতি চামলংফাৰ চুটীয়া, অৰাকান, মণিপুৰ আৰু অন্যান্যৰ ওপৰত জয়ৰ কথা উদযাপন কৰে। এই পাৰ্থক্য হয়তো চামলংফাৰ ৰাষ্ট্ৰ-অনুমোদিত সামৰিক অভিযান আৰু চুকাফাৰ অননুমোদিত বসতিৰ পাৰ্থক্যৰ বাবে। সম্ভৱতঃ চুকাফাই পাটকাইৰ মাজেৰে নিজৰ পথ অগ্ৰসৰ কৰোঁতে, আন এজন শান সেনাপতিয়ে পূবৰ পথেৰে উপত্যকাত প্ৰৱেশ কৰি চুটীয়াসকলক পৰাজিত কৰিছিল। এটা সন্দেহজনক কাহিনীত কোৱা হৈছে যে এই সেনাপতিয়ে চুকাফাক তিপাম-নামৰূপত যোগদানৰ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল।

তাই-শানৰ জয়ে উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক দৃশ্যপটক আমূল পৰিৱৰ্তন কৰি দিছিল, আৰ্য-বিৰোধী আধিপত্যৰ যুগ আৰম্ভ কৰি আৰু আৰ্য আধিপত্যৰ বিৰুদ্ধে শতিকাৰ সংগ্ৰামৰ সমাপ্তি ঘটাইছিল। স্থিতিশীলতাৰ এই পৰিৱেশত অঞ্চলৰ বাসিন্দাসকলে অসম ৰাজ্যৰ প্ৰজা হিচাপে নতুন পৰিচয় লাভ কৰে আৰু সুকীয়াভাৱে অসমীয়া সংস্কৃতি আৰু সমাজ গঢ়ি তোলে। ৰাজনৈতিক কেন্দ্ৰ পূবলৈ স্থানান্তৰিত হয়, শাসকসকলে পূবৰ প্ৰতিবেশী দেশসমূহৰ সৈতে মিত্ৰতা

গঢ়ি তুলিবলৈ আৰম্ভ কৰে, আৰু আৰ্য-পন্থী সমাজ মঙ্গোলীয়-পন্থী সমাজলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। চুকাফাৰ ১২৬৮ চনত মৃত্যু হয়, আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ চুতেউফাই (১২৬৮–৮১) উত্তৰাধিকাৰী হৈ ৰাজ্যৰ পশ্চিম সীমা নামদাং নদীলৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰি অহোমৰ উত্তৰাধিকাৰ সুদৃঢ় কৰে।

Ripun Doley